

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ № 2

1. Знайдіть лінійну залежність векторів $\bar{a}(24; 2; 1)$, $\bar{b}(2; -19; 5)$, $\bar{c}(-1; 3; -22)$, $\bar{d}(50; -54; -110)$.

Розв'язання.

Вектори \bar{a} , \bar{b} , \bar{c} , \bar{d} лінійно залежні, тому один з них є лінійною комбінацією інших векторів, наприклад, $\bar{d} = x_1\bar{a} + x_2\bar{b} + x_3\bar{c}$. Підставивши координати векторів, отримаємо систему рівнянь:

$$\begin{cases} 24x_1 + 2x_2 - x_3 = 50, \\ 2x_1 - 19x_2 + 3x_3 = -54, \\ x_1 + 5x_2 - 22x_3 = -110. \end{cases}$$

Приведемо розширену матрицю системи до ступінчастого виду:

$$\begin{aligned} \left(\begin{array}{ccc|c} 24 & 2 & -1 & 50 \\ 2 & -19 & 3 & -54 \\ 1 & 5 & -22 & -110 \end{array} \right) \cdot \text{III} \cdot 2 \Leftrightarrow \left(\begin{array}{ccc|c} 24 & 2 & -1 & 50 \\ 0 & -29 & 47 & 166 \\ 0 & 118 & -527 & -2690 \end{array} \right) \cdot 29 + \text{II} \cdot 118 \Leftrightarrow \\ \Leftrightarrow \left(\begin{array}{ccc|c} 24 & 2 & -1 & 50 \\ 0 & -29 & 47 & 166 \\ 0 & 0 & -9737 & -58422 \end{array} \right) \cdot (-1/9737) \Leftrightarrow \left(\begin{array}{ccc|c} 24 & 2 & -1 & 50 \\ 0 & -29 & 47 & 166 \\ 0 & 0 & 1 & 6 \end{array} \right). \end{aligned}$$

Будемо мати, що $\text{rang}A = \text{rang}\tilde{A} = 3 = n = 3 \Rightarrow$ система сумісна і має єдиний розв'язок. Запишемо систему, що відповідає отриманій ступінчастій матриці і розв'яжемо її:

$$\begin{cases} 24x_1 + 2x_2 - x_3 = 50, \\ -29x_2 + 47x_3 = 166, \\ x_3 = 6 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{50 - 2 \cdot 4 + 6}{24} = \frac{48}{24} = 2, \\ x_2 = \frac{166 - 47 \cdot 6}{-29} = \frac{-116}{-29} = 4, \\ x_3 = 6 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x_1 = 2, \\ x_2 = 4, \\ x_3 = 6. \end{cases}$$

Отже, лінійна залежність векторів \bar{a} , \bar{b} , \bar{c} , \bar{d} має вигляд: $\bar{d} = 2\bar{a} + 4\bar{b} + 6\bar{c}$.

2. Дано вектори $\bar{a} = -68\bar{m} + 6\bar{n}$ і $\bar{b} = 2\bar{m} - 102\bar{n}$, де $|\bar{m}| = 3$, $|\bar{n}| = 5$, $\angle(\bar{m}, \bar{n}) = \frac{\pi}{2}$. Знайти:

1) $(-\bar{a} + 2\bar{b}) \cdot (2\bar{a} + 8\bar{b})$;

2) $\cos\left(\widehat{\bar{a}, \bar{b}}\right)$ (відповідь округліть до тисячних);

3) $\left|[-\bar{a} + 2\bar{b}, 2\bar{a} + 8\bar{b}]\right|$;

4) площу трикутника, побудованого на векторах \bar{a} і \bar{b} .

Розв'язання.

1) Знайдемо вектори \bar{a} і \bar{b} : $\bar{a} = -68\bar{m} + 6\bar{n}$, $\bar{b} = 2\bar{m} - 102\bar{n}$. Потім $-\bar{a} + 2\bar{b} = 68\bar{m} - 6\bar{n} + 2(2\bar{m} - 102\bar{n}) = 68\bar{m} - 6\bar{n} + 4\bar{m} - 204\bar{n} = 72\bar{m} - 210\bar{n}$,

$$\begin{aligned}
2\bar{a} + 8\bar{b} &= 2(-68\bar{m} + 6\bar{n}) + 8(2\bar{m} - 102\bar{n}) = -136\bar{m} + 12\bar{n} + 16\bar{m} - 816\bar{n} = -120\bar{m} - 804\bar{n}, \\
(-\bar{a} + 2\bar{b}) \cdot (2\bar{a} + 8\bar{b}) &= (72\bar{m} - 210\bar{n}) \cdot (-120\bar{m} - 804\bar{n}) = \\
&= -72\bar{m} \cdot 120\bar{m} - 72\bar{n} \cdot 804\bar{m} + 210\bar{m} \cdot 120\bar{n} + 210\bar{n} \cdot 804\bar{n} = \\
&= -8640\bar{m} \cdot \bar{m} - 57888\bar{n} \cdot \bar{m} + 25200\bar{m} \cdot \bar{n} + 168840\bar{n} \cdot \bar{n} = \\
&= -8640\bar{m} \cdot \bar{m} - 32688\bar{m} \cdot \bar{n} + 168840\bar{n} \cdot \bar{n} = \\
&= -8640|\bar{m}| \cdot |\bar{m}| - 32688|\bar{m}| \cdot |\bar{n}| \cdot \cos\left(\overset{\wedge}{\bar{m}, \bar{n}}\right) + 168840|\bar{n}| \cdot |\bar{n}| = \\
&= -8640 \cdot 3^2 - 32688 \cdot 3 \cdot 5 \cdot \cos\frac{\pi}{2} + 168840 \cdot 5^2 = -8640 \cdot 3^2 + 168840 \cdot 5^2 = 4143240.
\end{aligned}$$

2) Запишемо формулу для обчислення:

$$\cos\left(\overset{\wedge}{\bar{a}, \bar{b}}\right) = \frac{\bar{a} \cdot \bar{b}}{|\bar{a}| \cdot |\bar{b}|}.$$

Обчислимо необхідні величини:

$$\begin{aligned}
\bar{a} \cdot \bar{b} &= (-68\bar{m} + 6\bar{n}) \cdot (2\bar{m} - 102\bar{n}) = 2(-34\bar{m} + 3\bar{n}) \cdot 2(\bar{m} - 51\bar{n}) = \\
&= 4(-34\bar{m} + 3\bar{n}) \cdot (\bar{m} - 51\bar{n}) = 4(-34\bar{m} \cdot \bar{m} + 3\bar{n} \cdot \bar{m} + 34\bar{m} \cdot 51\bar{n} - 3\bar{n} \cdot 51\bar{n}) = \\
&= 4(-34\bar{m} \cdot \bar{m} + 1737\bar{m} \cdot \bar{n} - 153\bar{n} \cdot \bar{n}) = \\
&= 4\left(-34|\bar{m}| \cdot |\bar{m}| + 1737|\bar{m}| \cdot |\bar{n}| \cdot \cos\left(\overset{\wedge}{\bar{m}, \bar{n}}\right) - 153|\bar{n}| \cdot |\bar{n}|\right) = \\
&= 4\left(-34 \cdot 3^2 + 1737 \cdot 3 \cdot 5 \cdot \cos\frac{\pi}{2} - 153 \cdot 5^2\right) = 4(-34 \cdot 3^2 - 153 \cdot 5^2) = -4 \cdot 4131 = -16524,
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
|\bar{a}| &= \sqrt{(-68\bar{m} + 6\bar{n})^2} = \sqrt{4(-34\bar{m} + 3\bar{n})^2} = \\
&= 2\sqrt{(-34)^2\bar{m} \cdot \bar{m} - 204\bar{m} \cdot \bar{n} + 9\bar{n} \cdot \bar{n}} = \\
&= 2\sqrt{1156|\bar{m}| \cdot |\bar{m}| - 204|\bar{m}| \cdot |\bar{n}| \cdot \cos\left(\overset{\wedge}{\bar{m}, \bar{n}}\right) + 9|\bar{n}| \cdot |\bar{n}|} = \\
&= 2\sqrt{1156 \cdot 3^2 - 204 \cdot 3 \cdot 5 \cdot \cos\frac{\pi}{2} + 9 \cdot 5^2} = 2\sqrt{1156 \cdot 3^2 + 9 \cdot 5^2} = 2\sqrt{10629},
\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
|\bar{b}| &= \sqrt{(2\bar{m} - 102\bar{n})^2} = \sqrt{4(\bar{m} - 51\bar{n})^2} = \\
&= 2\sqrt{\bar{m} \cdot \bar{m} - 102\bar{m} \cdot \bar{n} + 51^2\bar{n} \cdot \bar{n}} = \\
&= 2\sqrt{|\bar{m}| \cdot |\bar{m}| - 102|\bar{m}| \cdot |\bar{n}| \cdot \cos\left(\overset{\wedge}{\bar{m}, \bar{n}}\right) + 2601|\bar{n}| \cdot |\bar{n}|} = \\
&= 2\sqrt{3^2 - 102 \cdot 3 \cdot 5 \cdot \cos\frac{\pi}{2} + 2601 \cdot 5^2} = 2\sqrt{3^2 + 2601 \cdot 5^2} = 2\sqrt{65034}.
\end{aligned}$$

Підставимо в формулу, отримаємо

$$\cos\left(\overset{\wedge}{\bar{a}, \bar{b}}\right) = \frac{-16524}{2\sqrt{10629} \cdot 2\sqrt{65034}} = \frac{-4131}{\sqrt{10629} \cdot \sqrt{65034}} \approx -0,157.$$

3) Skorистаємося знайденими в пункті 1) векторами, будемо мати:

$$\begin{aligned}
|[-\bar{a} + 2\bar{b}, 2\bar{a} + 8\bar{b}]| &= |[72\bar{m} - 210\bar{n}, -120\bar{m} - 804\bar{n}]| = \\
&= |-72 \cdot 120[\bar{m} \cdot \bar{m}] + 210 \cdot 120[\bar{n} \cdot \bar{m}] - 72 \cdot 804[\bar{m} \cdot \bar{n}] + 210 \cdot 804[\bar{n} \cdot \bar{n}]| = |-72(1154[\bar{m} \cdot \bar{n}])| =
\end{aligned}$$

$$= 83088 |\overline{m} \cdot \overline{n}| = 83088 \cdot |\overline{m}| \cdot |\overline{n}| \cdot \sin \left(\widehat{\overline{m}, \overline{n}} \right) = 83088 \cdot 3 \cdot 5 \cdot \sin \frac{\pi}{2} =$$

$$= 83088 \cdot 3 \cdot 5 = 1246320.$$

4) Запишемо формулу площі трикутника, підставимо вихідні дані, будемо мати:

$$S_{\Delta} = \frac{1}{2} |\overline{a}, \overline{b}| = \frac{1}{2} |[-68\overline{m} + 6\overline{n}, 2\overline{m} - 102\overline{n}]| =$$

$$= \frac{1}{2} |4(-34\overline{m} + 3\overline{n}, \overline{m} - 51\overline{n})| = 2 |[-34\overline{m} + 3\overline{n}, \overline{m} - 51\overline{n}]| =$$

$$= 2 |-34[\overline{m} \cdot \overline{m}] + 3[\overline{n} \cdot \overline{m}] + 1734[\overline{m} \cdot \overline{n}] - 153[\overline{n} \cdot \overline{n}]| = 2 |1731[\overline{m} \cdot \overline{n}]| =$$

$$= 3462 |\overline{m} \cdot \overline{n}| = 3462 \cdot |\overline{m}| \cdot |\overline{n}| \cdot \sin \left(\widehat{\overline{m}, \overline{n}} \right) = 3462 \cdot 3 \cdot 5 \cdot \sin \frac{\pi}{2} =$$

$$= 3462 \cdot 3 \cdot 5 = 51930 \text{ (кв. од.)}$$

3. По координатах $A(-12; 34; -24)$, $B(-2; -3; -1)$, $C(2; 3; -4)$ для вказаних векторів знайти:

- 1) скалярний добуток векторів $\overline{a} = -2\overline{AB} + 6\overline{BC}$ і $\overline{b} = 2\overline{AC} - \overline{CB}$;
- 2) модуль векторного добутку векторів \overline{a} і \overline{b} (відповідь округліть до десятих);
- 3) координати точки M , яка ділить напрямлений відрізок AB у відношенні $N:2p$;
- 4) перевірити, чи ортогональні вектори \overline{a} і \overline{b} ;
- 5) перевірити, чи колінеарні вектори \overline{a} і \overline{b} ;
- 6) перевірити, компланарні вектори \overline{a} , \overline{b} і $\overline{c} = (0, 1, 2)$;
- 7) сила $\overline{F} = \overline{a}$ прикладена до точки A . Обчислити роботу сили \overline{F} у випадку, коли точка її прикладання, рухаючись прямолінійно, переміщується в точку B , й модуль моменту сили \overline{F} відносно точки B (відповідь округліть до одиниць);
- 8) обчислити об'єм тетраедра з вершинами в точках A , B , C и $D(0, 0, 34)$ (відповідь округліть до одиниць).

Розв'язання.

1) Знайдемо координати необхідних векторів:

$$\overline{AB}(-2+12; -3-34; -1+24) = (10; -37; 23), \quad -2\overline{AB} = -2(10; -37; 23) = (-20; 74; -46),$$

$$\overline{BC}(2+2; 3+3; -4+1) = (4; 6; -3), \quad 6\overline{BC} = 6(4; 6; -3) = (24; 36; -18),$$

$$\overline{a} = -2\overline{AB} + 6\overline{BC} = (-20; 74; -46) + (24; 36; -18) = (4; 110; -64);$$

$$\overline{AC}(2+12; 3-34; -4+24) = (14; -31; 20), \quad 2\overline{AC} = 2(14; -31; 20) = (28; -62; 40),$$

$$\overline{CB}(-2-2; -3-3; -1+4) = (-4; -6; 3),$$

$$\overline{b} = 2\overline{AC} - \overline{CB} = (28; -62; 40) - (-4; -6; 3) = (32; -56; 37).$$

Тепер знайдемо скалярний добуток:

$$\overline{a} \cdot \overline{b} = (4; 110; -64) \cdot (32; -56; 37) = 4 \cdot 32 + 110 \cdot (-56) - 64 \cdot 37 = 128 - 6160 - 2368 = -8400.$$

2) Спочатку знайдемо векторний добуток векторів \overline{a} і \overline{b} :

$$[\bar{a}, \bar{b}] = \begin{vmatrix} \bar{i} & \bar{j} & \bar{k} \\ 4 & 110 & -64 \\ 32 & -56 & 37 \end{vmatrix} = \bar{i} \begin{vmatrix} 110 & -64 \\ -56 & 37 \end{vmatrix} - \bar{j} \begin{vmatrix} 4 & -64 \\ 32 & 37 \end{vmatrix} + \bar{k} \begin{vmatrix} 4 & 110 \\ 32 & -56 \end{vmatrix} =$$

$$= 486\bar{i} - 2196\bar{j} - 3744\bar{k}.$$

Тепер знайдемо модуль векторного добутку векторів \bar{a} і \bar{b} :

$$|[\bar{a}, \bar{b}]| = \sqrt{486^2 + (-2196)^2 + (-3744)^2} \approx 4367,6.$$

3) Скористаємося формулою ділення відрізка в даному відношенні в координатній формі:

$$x_M = \frac{x_A + \frac{34}{4}x_B}{1 + \frac{34}{4}} = \frac{-12 + \frac{17}{2} \cdot (-2)}{1 + \frac{17}{2}} = \frac{-24 - 34}{2 + 17} = -\frac{58}{19},$$

$$y_M = \frac{y_A + \frac{34}{4}y_B}{1 + \frac{34}{4}} = \frac{34 + \frac{17}{2} \cdot (-3)}{1 + \frac{17}{2}} = \frac{68 - 57}{2 + 17} = \frac{11}{19},$$

$$z_M = \frac{z_A + \frac{34}{4}z_B}{1 + \frac{34}{4}} = \frac{-24 + \frac{17}{2} \cdot (-1)}{1 + \frac{17}{2}} = \frac{-48 - 17}{2 + 17} = -\frac{65}{19}.$$

Отже, $M\left(-\frac{58}{19}, \frac{11}{19}, -\frac{65}{19}\right)$.

4) Вектори \bar{a} і \bar{b} ортогональні, якщо $\bar{a} \cdot \bar{b} = 0$. Враховуючи результат обчислень пункту 1), отримаємо $\bar{a} \cdot \bar{b} = -8400 \neq 0$. Отже вектори \bar{a} і \bar{b} не є ортогональними.

5) Вектори \bar{a} і \bar{b} колінеарні, якщо $[\bar{a}, \bar{b}] = \bar{0}$. Враховуючи результат обчислень пункту 1), отримаємо $[\bar{a}, \bar{b}] = 486\bar{i} - 2196\bar{j} - 3744\bar{k} \neq \bar{0}$. Отже вектори \bar{a} і \bar{b} не є колінеарними.

6) Вектори \bar{a} , \bar{b} і $\bar{c} = (0,1,2)$ компланарні, якщо $\bar{a}\bar{b}\bar{c} = 0$. Обчислимо мішаний добуток:

$$\begin{vmatrix} 4 & 110 & -64 \\ 32 & -56 & 37 \\ 0 & 1 & 2 \end{vmatrix} = -9684 \neq 0,$$

отже, вектори \bar{a} , \bar{b} і $\bar{c} = (0,1,2)$ не є компланарними.

7) Якщо вектор $\bar{F} = \bar{a}$ зображує силу, прикладену до якої-небудь точки A , а вектор \bar{a} йде з деякої точки A в точку B , то робота цієї сили визначається формулою $A = \bar{F} \cdot \overline{BA}$.

Знайдемо координати необхідних векторів:

$$\bar{a} = (4; 110; -64), \quad \overline{BA} = (-10; 37; -23).$$

Тоді

$$A = \bar{F} \cdot \overline{BA} = \bar{a} \cdot \overline{BA} = 4 \cdot (-10) + 110 \cdot 37 + (-64) \cdot (-23) = 5502.$$

Якщо вектор $\bar{F} = \bar{a}$ зображує силу, прикладену до якої-небудь точки A , а вектор

переміщення йде з деякої точки B в точку A , то вектор $\overline{M}_B = \overline{BA} \times \overline{a}$ являє собою момент сили F відносно точки B .

Обчислимо координати моменту сили відносно точки B , використовуючи координати векторів $\overline{a} = (4; 110; -64)$, $\overline{BA} = (-10; 37; -23)$:

$$\overline{M}_B = \overline{BA} \times \overline{a} = \begin{vmatrix} \bar{i} & \bar{j} & \bar{k} \\ 4 & 110 & -64 \\ -10 & 37 & -23 \end{vmatrix} = -162\bar{i} + 732\bar{j} + 1248\bar{k}.$$

Модуль моменту сили $\overline{F} = \overline{a}$ відносно точки B буде дорівнювати:

$$|\overline{M}_B| = |\overline{BA} \times \overline{a}| = \sqrt{(-162)^2 + 732^2 + 1248^2} \approx 1456.$$

8) Для обчислення об'єму трикутної піраміди знаходимо координати векторів \overline{AB} , \overline{AC} і \overline{AD} , які збігаються з ребрами піраміди, що виходять з вершини A : $\overline{AB}(10; -37; 23)$, $\overline{AC}(14; -31; 20)$, $\overline{AD}(12; -34; 58)$. Знайдемо мішаний добуток цих векторів:

$$(\overline{AB}, \overline{AC}, \overline{AD}) = \begin{vmatrix} 10 & -37 & 23 \\ 14 & -31 & 20 \\ 12 & -34 & 58 \end{vmatrix} = -7592.$$

Оскільки об'єм піраміди дорівнює $\frac{1}{6}$ частині об'єму паралелепіпеда, побудованого на векторах \overline{AB} , \overline{AC} і \overline{AD} , то $V \approx 1265$ (куб. од.).

4. Дано координати вершин $\triangle ABC$: $A(34; -24)$, $B(-3; -1)$, $C(3; -4)$. Знайти:

1) рівняння і довжину сторони AC (відповідь округліть до десятих);

2) рівняння медіани m_C ;

3) рівняння висоти h_B , опущеної з вершини B ;

4) довжину висоти h_B (відповідь округліть до десятих);

5) точку перетину медіани m_C і висоти h_B ;

6) кут між стороною AC і медіаною m_C (у градусах, відповідь округліть до одиниць);

7) рівняння прямої, що проходить через вершину B паралельно стороні AC .

Розв'язання.

1) Складемо рівняння сторони AC як рівняння прямої за двома точками:

$$AC: \frac{x-34}{3-34} = \frac{y+24}{-4+24},$$

$$\frac{x-34}{-31} = \frac{y+24}{20},$$

$$20(x-34) = -31(y+24),$$

$$20x - 680 = -31y - 744,$$

$$20x + 31y + 64 = 0 \text{ – загальне рівняння сторони } AC.$$

Довжину сторони AC знайдемо як відстань між двома точками:

$$AC = \sqrt{(3-34)^2 + (-4+24)^2} = \sqrt{(-31)^2 + 20^2} \approx 36,9 \text{ (од.)}.$$

2) Медіана m_C ділить сторону AB навпіл, тому координати точки M – середини AB будуть: $M\left(\frac{34-3}{2}, \frac{-24-1}{2}\right)$, $M\left(\frac{31}{2}, -\frac{25}{2}\right)$. Тепер складемо рівняння медіани як рівняння прямої за двома точками:

$$m_C: \frac{x-3}{\frac{31}{2}-3} = \frac{y+4}{-\frac{25}{2}+4},$$

$$\frac{x-3}{\frac{25}{2}} = \frac{y+4}{-\frac{17}{2}},$$

$$\frac{x-3}{25} = \frac{y+4}{-17},$$

$$-17(x-3) = 25(y+4),$$

$$-17x + 51 = 25y + 100,$$

$$-17x - 25y - 49 = 0 \text{ або } 17x + 25y + 49 = 0 \text{ – загальне рівняння медіани } m_C.$$

3) Висота h_B – це перпендикуляр до сторони AC , тому її нормальний вектор колінеарний до напрямного вектора прямої AC , тобто $\vec{n}_h(-31, 20)$. Складемо рівняння висоти h_B за точкою та нормальним вектором:

$$-31(x+3) + 20(y+1) = 0,$$

$$-31x - 93 + 20y + 20 = 0,$$

$$-31x + 20y - 73 = 0 \text{ або } 31x - 20y + 73 = 0 \text{ – загальне рівняння висоти } h_B.$$

4) Довжину висоти h_B знайдемо як вершини B від сторони AC , тобто за формулою відстані від точки до прямої. Будемо мати:

$$d = \frac{|20 \cdot (-3) + 31 \cdot (-1) + 64|}{\sqrt{20^2 + 31^2}} = \frac{27}{\sqrt{400 + 961}} = \frac{27}{\sqrt{1361}} = 0,7 \text{ (од.)}.$$

5) Точку перетину медіани m_C і висоти h_B знайдемо як розв'язок системи рівнянь цих прямих:

$$\begin{cases} 17x + 25y + 49 = 0, \\ 31x - 20y + 73 = 0 \end{cases} \text{ або } \begin{cases} 17x + 25y = -49, \\ 31x - 20y = -73. \end{cases}$$

Розв'яжемо цю систему за формулами Крамера:

$$\Delta = \begin{vmatrix} 17 & 25 \\ 31 & -20 \end{vmatrix} = -1115, \quad \Delta_1 = \begin{vmatrix} -49 & 25 \\ -73 & -20 \end{vmatrix} = 2805, \quad \Delta_2 = \begin{vmatrix} 17 & -49 \\ 31 & -73 \end{vmatrix} = 278;$$

$$x = \frac{\Delta_1}{\Delta} = \frac{2805}{-1115} = -\frac{561}{223}, \quad y = \frac{\Delta_2}{\Delta} = \frac{278}{-1115} = -\frac{278}{1115}.$$

Отже, точка перетину має вигляд $\left(-\frac{561}{223}; -\frac{278}{1115}\right)$.

б) Знайдемо кут між стороною AC і медіаною m_C за формулою:

$$\cos\left(\widehat{AC, m_C}\right) = \cos\left(\widehat{\vec{n}_{AC}, \vec{n}_{m_C}}\right) = \frac{|\vec{n}_{AC} \cdot \vec{n}_{m_C}|}{|\vec{n}_{AC}| \cdot |\vec{n}_{m_C}|}.$$

Підставимо відповідні значення, отримаємо:

$$\cos(\widehat{AC, m_C}) = \frac{20 \cdot 17 + 31 \cdot 25}{\sqrt{20^2 + 31^2} \cdot \sqrt{17^2 + 25^2}} = \frac{1115}{\sqrt{1361} \cdot \sqrt{914}} \approx 0,9997, \quad \angle(AC, m_C) \approx 1^\circ.$$

7) Шукана пряма паралельна до сторони AC , тому її нормальний вектор колінеарний до нормального вектора прямої AC , тобто $\vec{n}_n(20, 31)$. Складемо рівняння прямої за точкою B та нормальним вектором:

$$20(x+3) + 31(y+1) = 0,$$

$$20x + 60 + 31y + 31 = 0,$$

$$20x + 31y + 91 = 0 \text{ – загальне рівняння шуканої прямої.}$$

5. Дано чотири точки: $D(0; 0; 2)$, $A(34; -24; 1)$, $B(-3; -2; 1)$, $C(2; 3; -4)$.

Знайти:

- 1) рівняння ребер AB , AD , BD ;
- 2) рівняння граней ABC , ABD ;
- 3) рівняння висоти H_D , опущеної з точки D на площину ABC ;
- 4) довжину висоти H_D (відповідь округліть до десятих);
- 5) косинус кута між ребрами AB і AD (відповідь округліть до тисячних);
- 6) синус кута між ребром AD і гранню ABC (відповідь округліть до тисячних);
- 7) косинус кута між гранями ABC і ABD (відповідь округліть до тисячних);
- 8) рівняння прямої, що проходить через точку C перпендикулярно площині ABD ;
- 9) рівняння площини, що проходить через точку C перпендикулярно прямій BD .

Розв'язання.

- 1) Складемо рівняння ребер як рівняння прямої за двома точками:

$$AB: \frac{x-34}{-3-34} = \frac{y+24}{-2+24} = \frac{z-1}{1-1},$$

$$\frac{x-34}{-37} = \frac{y+24}{22} = \frac{z-1}{0};$$

$$AD: \frac{x-34}{0-34} = \frac{y+24}{0+24} = \frac{z-1}{2-1},$$

$$\frac{x-34}{-34} = \frac{y+24}{24} = \frac{z-1}{1};$$

$$BD: \frac{x+3}{0+3} = \frac{y+2}{0+2} = \frac{z-1}{2-1},$$

$$\frac{x+3}{3} = \frac{y+2}{2} = \frac{z-1}{1}.$$

- 2) Складемо рівняння грані ABC за трьома точками:

$$\begin{vmatrix} x-34 & y+24 & z-1 \\ -3-34 & -2+24 & 1-1 \\ 2-34 & 3+24 & -4-1 \end{vmatrix} = 0,$$

$$\begin{vmatrix} x-34 & y+24 & z-1 \\ -37 & 22 & 0 \\ -32 & 27 & -5 \end{vmatrix} = 0,$$

$$\begin{aligned} \begin{vmatrix} x-34 & y+24 & z-1 \\ -37 & 22 & 0 \\ -32 & 27 & -5 \end{vmatrix} &= (x-34) \begin{vmatrix} 22 & 0 \\ 27 & -5 \end{vmatrix} - (y+24) \begin{vmatrix} -37 & 0 \\ -32 & -5 \end{vmatrix} + (z-1) \begin{vmatrix} -37 & 22 \\ -32 & 27 \end{vmatrix} = \\ &= (x-34) \cdot (-110) - (y+24) \cdot 185 + (z-1) \cdot (-295) = \\ &= -110x + 3740 - 185y - 4440 - 295z + 295 = -110x - 185y - 295z - 405, \\ &\quad -110x - 185y - 295z - 405 = 0, \\ &22x + 37y + 59z + 81 = 0 \text{ – рівняння грані } ABC. \end{aligned}$$

Аналогічно зробимо для грані ABD :

$$\begin{vmatrix} x-34 & y+24 & z-1 \\ -3-34 & -2+24 & 1-1 \\ 0-34 & 0+24 & 2-1 \end{vmatrix} = 0,$$

$$\begin{vmatrix} x-34 & y+24 & z-1 \\ -37 & 22 & 0 \\ -34 & 24 & 1 \end{vmatrix} = 0,$$

$$\begin{aligned} \begin{vmatrix} x-34 & y+24 & z-1 \\ -37 & 22 & 0 \\ -34 & 24 & 1 \end{vmatrix} &= (x-34) \begin{vmatrix} 22 & 0 \\ 24 & 1 \end{vmatrix} - (y+24) \begin{vmatrix} -37 & 0 \\ -34 & 1 \end{vmatrix} + (z-1) \begin{vmatrix} -37 & 22 \\ -34 & 24 \end{vmatrix} = \\ &= (x-34) \cdot 22 - (y+24) \cdot (-37) + (z-1) \cdot (-140) = \\ &= 22x - 748 + 37y + 888 - 140z + 140 = 22x + 37y - 140z + 280, \\ &22x + 37y - 140z + 280 = 0 \text{ – рівняння грані } ABD. \end{aligned}$$

3) Висота піраміди H_D , опущена з вершини D , це перпендикуляр до грані ABC , тому її напрямний вектор колінеарний до нормального вектора грані ABC , тобто $\bar{a}_{H_D}(22, 37, 59)$. Складемо рівняння висоти H_D за точкою D та напрямним вектором $\bar{a}_{H_D}(22, 37, 59)$:

$$H_D: \frac{x-0}{22} = \frac{y-0}{37} = \frac{z-2}{59},$$

$$\frac{x}{22} = \frac{y}{37} = \frac{z-2}{59} \text{ – канонічне рівняння висоти піраміди } H_D.$$

4) Довжину висоти H_D знайдемо як відстань вершини D від грані ABC за формулою відстані від точки до площини. Будемо мати:

$$d = \frac{|22 \cdot 0 + 37 \cdot 0 + 59 \cdot 2 + 81|}{\sqrt{22^2 + 37^2 + 59^2}} = \frac{199}{\sqrt{484 + 1369 + 3481}} = \frac{199}{\sqrt{5334}} \approx 2,7 \text{ (од.)}.$$

5) Знайдемо косинус кут між ребрами AB і AD за формулою:

$$\cos(\angle AB, AD) = \cos(\bar{a}_{AB}, \bar{a}_{AD}) = \frac{|\bar{a}_{AB} \cdot \bar{a}_{AD}|}{|\bar{a}_{AB}| \cdot |\bar{a}_{AD}|} =$$

$$= \frac{|-37 \cdot (-34) + 22 \cdot 24 + 0 \cdot 1|}{\sqrt{(-37)^2 + 22^2 + 0^2} \cdot \sqrt{(-34)^2 + 24^2 + 1^2}} = \frac{1786}{\sqrt{1853} \cdot \sqrt{1733}} \approx 0,997.$$

6) Знайдемо синус кута між ребром AD і гранню ABC за формулою:

$$\begin{aligned} \sin\left(\widehat{AD, ABC}\right) &= \sin\left(\widehat{\vec{a}_{AD}, \vec{n}_{ABC}}\right) = \frac{|\vec{a}_{AD} \cdot \vec{n}_{ABC}|}{|\vec{a}_{AD}| \cdot |\vec{n}_{ABC}|} = \\ &= \frac{|-34 \cdot 22 + 24 \cdot 37 + 1 \cdot 59|}{\sqrt{(-34)^2 + 24^2 + 1^2} \cdot \sqrt{22^2 + 37^2 + 59^2}} = \frac{199}{\sqrt{1733} \cdot \sqrt{5334}} \approx 0,065. \end{aligned}$$

7) Знайдемо косинус кут між гранями ABC і ABD за формулою:

$$\begin{aligned} \cos\left(\widehat{ABC, ABD}\right) &= \cos\left(\widehat{\vec{n}_{ABC}, \vec{n}_{ABD}}\right) = \frac{|\vec{n}_{ABC} \cdot \vec{n}_{ABD}|}{|\vec{n}_{ABC}| \cdot |\vec{n}_{ABD}|} = \\ &= \frac{|22 \cdot 22 + 37 \cdot 37 + 59 \cdot (-140)|}{\sqrt{22^2 + 37^2 + 59^2} \cdot \sqrt{22^2 + 37^2 + (-140)^2}} = \frac{6407}{\sqrt{5334} \cdot \sqrt{21453}} \approx 0,599. \end{aligned}$$

8) Шукана пряма перпендикулярна площині ABD , тому її напрямний вектор колінеарний до нормального вектора площини ABD , тобто $\vec{n}_{ABD}(22, 37, -140)$. Складемо рівняння прямої за точкою C та напрямним вектором:

$$\frac{x-2}{22} = \frac{y-3}{37} = \frac{z+4}{-140} \text{ – канонічне рівняння шуканої прямої.}$$

9) Шукана площина перпендикулярна прямій BD , тому її нормальний вектор колінеарний до напрямного вектора прямої BD , тобто $\vec{a}_{BD}(3, 2, 1)$. Складемо рівняння площини за точкою C та нормальним вектором:

$$3 \cdot (x-2) + 2 \cdot (y-3) + 1 \cdot (z+4) = 0,$$

$$3x - 6 + 2y - 6 + z + 4 = 0,$$

$$3x + 2y + z - 8 = 0 \text{ – загальне рівняння шуканої площини.}$$